

Türkiye Finansal Sektör Ödeme Sistemleri Raporu

Kasım 2023

Genel

Bu raporda;

- Türkiye'deki ödeme sistemleri ve ödeme araçları ile yapılan işlemlerin adet ve tutarlarına ilişkin verilere,
 - şube dışı kanalların kullanımındaki gelişmelerin anlaşılması bakımından kanal bazlı verilere,
 - ödeme mahiyetine ilişkin seçilmiş kalemlere ait bilgilere
- yer verilmektedir.

Veriler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Bankalararası Kart Merkezi A.Ş., Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi ve Türkiye Bankalar Birliği kaynakları baz alınarak hazırlanmıştır.

İşlem Tutarları ve GSYH Oranları

	2022		Ocak - Haziran 2023	
	(Milyar TL)	GSYH Oranı %	(Milyar TL)	GSYH Oran %
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH)	15.007		10.915	
PÖS	59.383	396	47.100	432
Fonların Anlık ve Sürekli Transferi (FAST)	2.100	0,1	3.292	0,3
Havale İşlemleri Toplam	9.139	60,9	7.564	69,3
Mobil Bankacılık	5.966	39,8	5.310	48,7
İnternet Bankacılığı	3.174	21,1	2.253	20,6
Kartlı Alışveriş İşlemleri Toplam	4.641	30,9	4.778	43,8
Kredi Kartı Yurtiçi	2.870	19,1	2.452	22,5
Ticari Kart	973	6,5	1.652	15,1
Banka Kartı Yurtiçi	732	4,9	620	5,7
Kartlı Nakit İşlemler Toplam	1.967	13,1	1.544	14,1
Banka Kartı Yurtiçi	1.564	10,4	1.101	10,1
Kredi Kartı Yurtiçi	331	2,2	381	3,5
Ticari Kart Nakit	35	0,2	23	0,2
Yerli Kartların Yurtdışı İşlemleri (Alışveriş+Nakit)	115	0,8	114	1,0
Yabancı Kartların Yurtiçi İşlemleri (Alışveriş+Nakit)	420	2,8	230	2,1
İbraz Edilen Çekler	2.652	17,7	1.801	16,5
Dolaşımdaki Para (Banknot+Madeni)	313	2,1	474	4,3

M1 (Milyar TL)

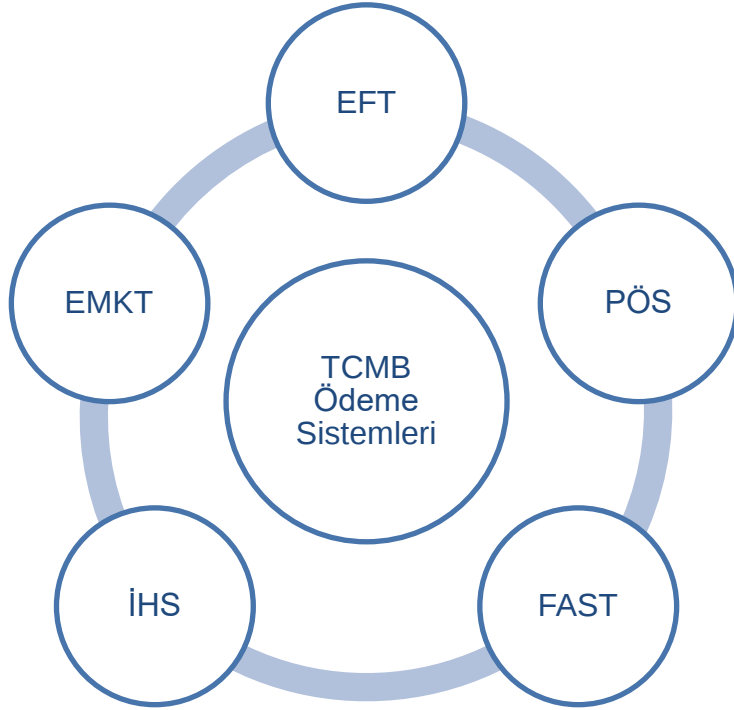
	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023
Dolaşımdaki Para (Banknot + Madeni)	145	175	221	313	416
Vadesiz Mevduat (TL)	246	304	448	976	1.268
Vadesiz Mevduat (YP)	322	741	1.427	1.842	2.808

Kaynak: TCMB

Eylül 2023 itibariyle dolaşımdaki para 2022 yılı sonuna göre yüzde 33 oranında artarak 416 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ödeme Sistemleri

TCMB Ödeme Sistemleri, Türk Lirası ödeme işlemlerini bankaların kendi aralarında elektronik ortamda gerçekleştirdikleri;

- Elektronik Fon Transferi (EFT) sistemi
 - Perakende Ödeme Sistemi (PÖS)
 - Fonların Anlık ve Sürekli Transfer (FAST) sistemi
 - Devlet iç borçlanma senetleri, likidite senetleri gibi menkul kıymetlerin aktarımını sağlayan Elektronik Menkul Kıymet Transferi (EMKT) Sistemi
 - İhale Sistemi (İHS)
- bileşenlerinden oluşmaktadır.

EFT ve EMKT Sistemi İşlem Adetleri (Bin Adet)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023*
Muhabirlik Ödemeleri	2.240	2.097	2.563	3.730	2.633
Katılımcı Ödemeleri	345	354	358	430	494
TCMB'ye Piyasa Ödemeleri	10	14	10	11	11
TCMB'nin Piyasa Ödemeleri	12	16	12	13	15
Ödeme Karşılığı Teslimat İşlemleri	44	52	59	46	27
Diğer Ödemeler	67	108	112	125	116
Toplam Ödeme Mesajı Adedi	2.719	2.641	3.114	4.355	3.296

Kaynak: TCMB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

EFT ve EMKT Sistemi İşlem Tutarları (Milyar TL)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023*
Katılımcı Ödemeleri	17.065	23.605	26.513	47.454	83.062
Muhabirlik Ödemeleri	33.336	19.384	23.343	26.043	34.421
TCMB'ye Piyasa Ödemeleri	6.072	11.587	7.453	12.735	19.128
TCMB'nin Piyasa Ödemeleri	6.102	12.140	7.659	13.182	20.592
Ödeme Karşılığı Teslimat İşlemleri	4.659	13.194	21.417	26.210	14.055
Diğer Ödemeler	3.858	7.809	16.072	28.653	58.803
Toplam Tutar	71.093	87.719	102.458	154.277	230.061

Kaynak: TCMB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

TCMB Perakende Ödeme Sistemi (PÖS)

PÖS İşlem Adetleri (Bin Adet)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023 *
1. Hesaba Ödeme	78.047	911.271	885.010	797.011	706.959
1.1. Konut Kirası Ödemesi	1.160	12.797	10.362	6.209	4.393
1.2. İş Yeri Kirası Ödemesi	390	3.847	3.590	3.003	2.509
1.3. Diğer Kira Ödemesi	326	3.424	3.564	4.330	4.200
1.4. E-Ticaret Ödemesi	111	1.495	3.353	2.770	1.981
1.5. Çalışan Ödemesi	436	19.151	16.026	13.464	15.614
1.6. Ticari Ödeme	403	9.318	48.844	63.788	67.288
1.7. Bireysel Ödeme	376	9.378	174.918	171.694	189.086
1.8. Yatırım	67	356	1.093	1.535	1.840
1.9. Finansal	11	527	1.373	2.124	2.661
1.10. Eğitim Ödemesi	257	2.580	2.930	3.146	2.698
1.11. Aidat Ödemesi	614	8.533	8.288	7.946	6.976
1.12. Diğer	73.895	839.864	610.670	517.003	407.712
2. İsme Ödeme	168	137	122	84	78
3. Kamu Ödemesi	12.279	12.777	13.624	17.985	17.704
4. Kredi Kartı Ödemesi	54.538	65.955	73.726	75.616	71.572
Toplam İşlem Adedi	145.032	990.140	972.482	890.697	796.313

Kaynak: TCMB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

PÖS İşlem Tutarı (Milyar TL)

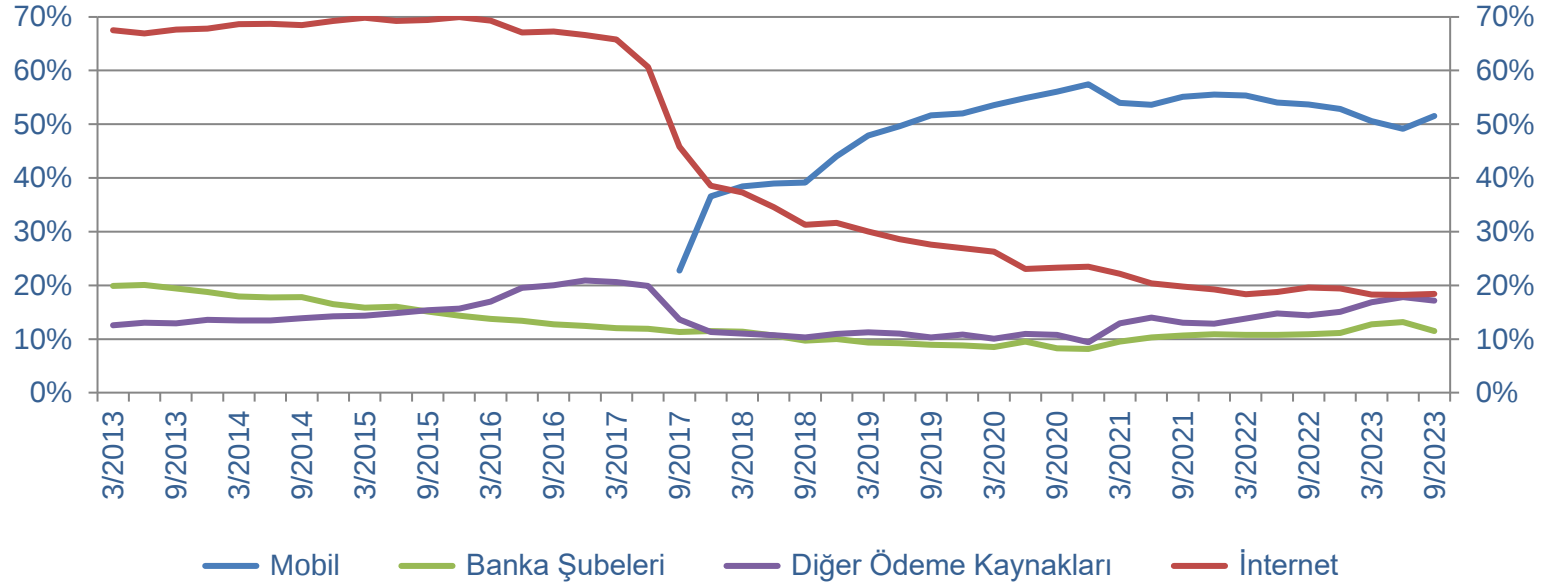
	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023 *
1. Hesaba Ödeme	1.772	18.229	25.611	54.051	90.096
1.1. Konut Kirası Ödemesi	1,7	20	23	26	33
1.2. İş yeri Kirası Ödemesi	1,7	17	22	36	54
1.3. Diğer Kira Ödemesi	1,6	16	25	66	101
1.4. E-Ticaret Ödemesi	0,4	12	33	80	123
1.5. Çalışan Ödemesi	1,1	35	45	81	162
1.6. Ticari ödeme	16	1.290	4.727	12.616	23.553
1.7. Bireysel Ödeme	2,1	48	1.678	3.950	8.097
1.8. Yatırım	3,4	324	840	1.611	3.181
1.9. Finansal	0,2	1.051	2.921	5.871	10.634
1.10. Eğitim ödemesi	2,5	24	9,4	17	25
1.11. Aidat ödemesi	0,8	11	15	32	60
1.12. Diğer	1.740	15.381	15.273	29.666	44.073
2. İsme Ödeme	80	65	71	107	250
3. Kamu Ödemesi	1.126	1.938	2.397	4.918	7.384
4. Kredi Kartı Ödemesi	115	136	184	307	469
Toplam Ödeme Tutarı	3.093	20.367	28.263	59.383	98.199

Kaynak: TCMB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Dağıtım Kanallarına Göre PÖS Gönderimleri

Kaynak: TCMB

TCMB ödeme sistemlerinde mesajlar banka şubeleri, mobil, internet, ATM gibi kanallar üzerinden gönderilmektedir. Veriler ilgili dönemin ortalama değerlerini göstermektedir. En çok kullanılan kanal mobil bankacılık kanalıdır.

TCMB Fonların Anlık ve Sürekli Transfer Sistemi (FAST)

FAST İşlem Adetleri (Bin Adet)

	2021	2022	2023*
Konut Kirası	6.600	16.258	19.900
İş Yeri Kirası	1.657	4.979	6.730
Diğer Kira	8.082	26.978	34.490
E-Ticaret (1)	1.484	3.866	4.874
Çalışan Ödemesi (2)	2.980	9.024	12.597
Ticari Ödeme (3)	20.834	55.153	89.000
Bireysel Ödeme (4)	678.995	1.702.241	2.694.080
Yatırım (5)	4.666	9.699	9.752
Finansal Ödemeler (6)	4.451	9.795	11.247
Eğitim Ödemeleri	4.030	10.457	11.578
Aidat Ödemesi	10.366	23.395	30.119
Toplam	744.145	1.871.844	2.924.366

Kaynak: TCMB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

1)E-Ticaret Ödemesi: Elektronik ticaret işlem amaçlı aktarımlar

2)Çalışan Ödemesi: Maaş, harcırah, prim gibi çalışan ödemeleri

3) Ticari ödeme: Ticari işletmelerin birbirilerine kendi hesaplarına veya müşterilerine ödemeleri, borç, ithalat, ihracat, şirket satın alma, vb.

4) Bireysel Ödeme: Özel amaçlı (aile bireylerine, hediye, bağış, borç, alışveriş vs.)

5)Yatırım: Mevduat, menkul kıymet, döviz, gayri menkul, taşıt, varlık alımı, temettü ödeme, tahsilat vb. gibi yatırım amaçlı ödemeler

6)Finansal: Kredi, depo, repo, türev, finansal varlık alım/satımı vb. ödemeler

FAST İşlem Tutarları (Milyon TL)

	2021	2022	2023*
Konut Kirası	5.568	25.333	58.045
İş Yeri Kirası	1.174	6.799	18.903
Diğer Kira	4.330	27.287	67.158
E-Ticaret (1)	707	4.225	12.338
Çalışan Ödemesi (2)	1.902	14.585	49.259
Ticari Ödeme (3)	15.224	99.231	391.759
Bireysel Ödeme (4)	347.447	1.871.650	5.885.994
Yatırım (5)	2.735	10.062	19.722
Finansal Ödemeler (6)	2.806	13.118	33.702
Eğitim Ödemeleri	1.963	9.715	21.349
Aidat Ödemesi	4.217	18.466	38.329
Toplam	388.073	2.100.472	6.596.557

Kaynak: TCMB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

1)E-Ticaret Ödemesi: Elektronik ticaret işlem amaçlı aktarımlar

2)Çalışan Ödemesi: Maaş, harcırah, prim gibi çalışan ödemeleri

3) Ticari ödeme: Ticari işletmelerin birbirlerine kendi hesaplarına veya müşterilerine ödemeleri, borç, ithalat, ihracat, şirket satın alma, vb.

4) Bireysel Ödeme: Özel amaçlı (aile bireylerine, hediye, bağış, borç, alışveriş vs.)

5)Yatırım: Mevduat, menkul kıymet, döviz, gayri menkul, taşıt, varlık alımı, temettü ödeme, tahsilat vb. gibi yatırım amaçlı ödemeler

6)Finansal: Kredi, depo, repo, türev, finansal varlık alım/satımı vb. ödemeler

Üçüncü Kişilere Yapılan Havaleler

Üçüncü Kişilere Yapılan Havaleler

		2019	2020	2021	2022	Eylül 2023*
İşlem Adedi (Milyon Adet)	Mobil	304	455	754	1.042	1.356
	İnternet	96	88	103	115	123
İşlem Hacmi (Milyar TL)	Mobil	856	1.516	2.771	5.966	10.970
	İnternet	938	1.110	1.672	3.174	4.808

Kaynak: TBB

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Kartlı Sistemler

ATM, POS ve Kart Sayıları (Bin Adet)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023
POS	1.599	1.686	1.755	2.047	2.025
ATM	53	53	52	52	52
ÖKC Yazılım Sayısı	1.370	1.492	1.678	1.902	2.061
Kredi Kartı	69.826	75.697	83.791	99.490	111.392
Banka Kartı	133.200	144.743	150.099	168.870	184.413
Ön Ödemeli Kart	33.011	43.340	57.085	71.577	84.454
Tekilleştirilmiş Bireysel Kredi Kartı Müşteri Adedi (Milyon Adet)	26,6	27,6	29,1	33,7	35,8

Kaynak: BKM, Risk Merkezi

Alışveriş İşlemleri: İşlem Adetleri (Milyon Adet)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023**
Kredi Kartı Yurtiçi	4.209	4.211	5.210	6.700	7.950
Kredi Kartı Yurtdışı	109	122	151	189	258
Banka Kartı Yurtiçi	2.179	2.398	3.335	5.274	6.351
Banka Kartı Yurtdışı	35	70	120	175	256
Ön Ödemeli Kart	85	180	466	780	925
MOTO + İnternet *	764	1.005	1.526	2.087	2.410
Ticari Kart	281	327	385	437	501
Mobil Temassız	3	10	21	35	47
Kare Kod	-	2	3	9	26

Kaynak: BKM

(*) Mektupla, telefonla sipariş ve internetten yapılan kartlı işlemlerdir.

(**) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Alışveriş İşlemleri: İşlem Tutarları (Milyar TL)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023**
Kredi Kartı Yurtiçi	820.235	938.922	1.371.983	2.869.835	5.282.195
Kredi Kartı Yurtdışı	23.338	18.899	33.528	83.895	171.658
Banka Kartı Yurtiçi	132.269	185.012	297.617	731.775	1.281.406
Banka Kartı Yurtdışı	2.056	3.814	8.762	22.902	43.727
Ön Ödemeli Kart	3.928	8.526	26.533	66.181	115.146
MOTO + İnternet*	277.838	361.124	594.538	1.315.705	2.444.131
Ticari Kart	209.313	265.076	433.831	973.106	1.651.722
Mobil Temassız	138	673	1.725	4.670	9.157
Kare Kod	-	292	691	3.973	11.994

Kaynak: BKM

(*) Mektupla, telefonla sipariş ve internetten yapılan kartlı işlemlerdir.

(**) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Nakit İşlemler: İşlem Adetleri (Bin Adet)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023*
Kredi Kartı Yurtiçi	103.735	102.138	141.691	191.863	229.964
Kredi Kartı Yurtdışı	606	380	659	675	776
Banka Kartı Yurtiçi	1.461.766	1.213.265	1.232.686	1.425.538	1.415.065
Banka Kartı Yurtdışı	3.494	2.575	2.933	3.164	3.914
Ön Ödemeli Kart	21.995	25.927	40.855	55.530	77.048
Ticari Kart	3.710	3.629	5.810	6.862	5.238

Kaynak: BKM

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Nakit İşlemler: İşlem Tutarları (Milyon TL)

	2019	2020	2021	2022	Eylül 2023*
Kredi Kartı Yurtiçi	85.555	96.503	150.394	330.710	595.230
Kredi Kartı Yurtdışı	560	417	929	1.581	2.383
Banka Kartı Yurtiçi	839.394	918.072	1.039.687	1.564.050	2.000.679
Banka Kartı Yurtdışı	2.438	2.571	3.586	6.866	9.962
Ön Ödemeli Kart	9.206	12.020	18.631	37.635	63.846
Ticari Kart	11.959	12.620	19.111	34.839	43.500

Kaynak: BKM

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Yabancı Kartların Yurt İçi Kullanımı

		2019	2020	2021	2022	Eylül 2023*
İşlem Adedi (Bin Adet)	Alışveriş	108.319	64.923	133.606	223.743	242.298
	Nakit Çekme	29.496	9.957	13.169	21.963	17.498
	Toplam	137.815	74.879	146.775	245.706	259.797
İşlem Tutarı (Milyon TL)	Alışveriş	81.614	46.478	149.561	366.403	500.821
	Nakit Çekme	36.983	14.076	22.672	53.978	57.511
	Toplam	118.597	60.554	172.233	420.381	558.333

Kaynak: BKM

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

Bankalara İbraz Edilen Çekler

Bankalara İbraz Edilen Çekler

	2019	2020	2021	2022	Eylül 23*
Adet (Milyon adet)	16,9	13,9	15,2	16,9	16,6
Tutar (Milyar TL)	916	976	1.379	2.652	3.893

Kaynak: Risk Merkezi

(*) Son 1 yıllık verileri içermektedir.

**Bu rapora ilişkin görüşlerinizi www.tbb.org.tr/oneri.asp
bağlantı adresinde yer alan formu doldurarak
iletebilirsiniz.**

